



blokfluitkwartet capriola

www.blokfluitkwartetcapriola.nl

Songs and dances

Engelse muziek van Middeleeuwen naar de 20e eeuw

Zondag 17 juni 2018, 15:30 uur, in de Abdijkerk, Loosduinen, Willem III Straat 40, 2552 BS Den Haag. Concert in het kader van de Zondagmatinee. Toegang gratis, collecte na afloop.

Blokfluitkwartet Capriola speelt Engelse muziek uit Middeleeuwen, Renaissance, Barok en de 20e eeuw: instrumentaal uitgevoerde liederen, instrumentale stukken gebaseerd op liederen en verschillende dansen. De muziek wordt voornamelijk uitgevoerd op naar historische voorbeelden handgemaakte Renaissance blokfluiten en in verschillende bezettingen, hoog, midden en laag.

De Engelse muziek kent een voorliefde voor het gebruik van *songs* en *dances* in instrumentale composities. Vaak werd een deel van een lied of dans gebruikt als een 'ruggengraat' waaromheen andere stemmen werden gecomponeerd.

Programma

Ah Robin, gentle Robin

William Cornysh (ca. 1486 - 1523)

Candens Crecit Lilium - Candens Lilium Columbina

Anoniem (13e/14e eeuw)

Pavana The Earl of Salisbury, Galiardo Mrs. Maryel Brownlo
In Nomine

William Byrd (1543 - 1623)

William Byrd (1543 - 1623)

Ricercar Bonny sweet Robin

Thomas Simpson (1582 - ca. 1625)

Consort of Fower Parts, Suitte III

Matthew Locke (ca. 1621 - 1677)

Fantasia, Courante, Ayre, Sarabande

Suite for Pipes or Recorders

Ralph Vaughan Williams (1872 - 1958)

Intrada, Minuet, Valse, Finale (Jig)

Toelichting

Candens Crecit Lilium - Candens Lilium Columbina - Anoniem (13e/14e eeuw)

Het motet *Candens Crecit Lilium - Candens Lilium Columbina* is, als veel Engelse motetten uit de 13e en 14e eeuw, gebaseerd op een dansant ritme. Een motet is een vocale meerstemmige compositie op een Latijnse, meestal godsdienstige, tekst. In het motet worden Maria en haar zoon Jezus bezongen en vergeleken met een zuiver witte lelie en een duif.

Ah Robin, gentle Robin - William Cornysh (ca. 1486 - 1523)

William Cornysh was componist, dichter, toneelschrijver en acteur. Hij was *Gentleman* en *Master of the Children* van de *Chapel Royal* onder koning Henry VIII. In zijn driestemmige lied *Ah Robin, gentle Robin* klaagt de zanger over de liefdeloosheid van zijn minnares. Hij vraagt aan Robin over zijn minnares te vertellen, dan zal hij dat met zijn ervaringen doen.

Pavana The Earle of Salisbury, Galiardo Mrs. Maryel Brownlo - William Byrd (1543 - 1623)

William Byrd was de belangrijkste Engelse componist tijdens het bewind van Elizabeth I en James I. Zijn grote oeuvre bestaat uit missen, motetten, meerstemmige liederen en werken voor toetseninstrument en instrumentaal ensemble. Hij was organist van de *Chapel Royal*.

De *Pavana The Earl of Salisbury* en de *Galiardo Mrs. Maryel Brownlo* zijn oorspronkelijk geschreven voor toetseninstrument en gepubliceerd in de de bundel *Parthenia* (ca. 1612/13). Een *pavana* of *pavane* is een langzame dans in tweedelige maatsoort, vaak gevolgd door een snelle *galiardo* of *galliarde* in driedelige maatsoort.

In Nomine - William Byrd (1543 - 1623)

Van tenminste 58 componisten uit 16e en de 17e eeuw zijn meer dan 150 composities met de naam *In Nomine* bekend. Het zijn instrumentale stukken gebaseerd op de cantus firmus (vaste gezang) van het deel *In nomine Domini* uit de mis *Gloria tibi Trinitatis* van John Taverner (ca. 1490 - 1545). William Byrd schreef zeven *In Nomine*'s. In de uitgevoerde *In Nomine* speelt de tweede stem de cantus firmus in lange noten, waar de andere stemmen hun gevarieerde melodieën omheen spelen.

Ricercar Bonny sweet Robin - Thomas Simpson (1582 - ca. 1625)

Thomas Simpson gebruikte het toen populaire lied *My Robin is to the greenwood gone* van een anonieme componist voor een virtuoze *ricercare*. De eerste maten van het lied zijn in het begin van de *ricercare* achtereenvolgens in elke stem te horen en deze komen ook verderop terug. Een *ricercare* is een instrumentale compositie met veel imitaties in de verschillende stemmen. Opvallend zijn de virtuoze imitaties tussen de twee bovenstemmen, die met elkaar wedijveren als twee roodborstjes.

Thomas Simpson componeerde, was speler van strijkinstrumenten en gaf muziek uit. Zijn publicaties bevatten dansen, andere instrumentale stukken van hemzelf en stukken van Engelse en Duitse tijdgenoten. Hij werkte o.a. aan hoven in Frankrijk, Duitsland en Denemarken.

Consort of Fower Parts, Suite III - Matthew Locke (ca. 1621 - 1677)

In loop van de 17e eeuw werden dansen gecombineerd tot een suite, vaak vooraf gegaan door een langzaam polyfone, muzikaal ingewikkelde, opening. Matthew Locke was een van de eerste componisten die dergelijke suites samenstelde en uitgaf. De suites uit de bundel *Consort of Fower Parts* bestaan allemaal uit een *fantasia* gevolgd door drie dansen: *courante*, *ayre* en *sarabande*.

Componist, organist en zanger Matthew Locke was de belangrijkste en invloedrijkste Engelse componist van zijn generatie. Hij schreef toneelmuziek, vocale muziek en kamermuziek voor strijkers, waaronder verscheidene verzamelingen met dansen. Hij was componist van de *Private Musick* van koning Charles II en van het strijkersorkest van het hof.

Suite for Pipes or Recorders - Ralph Vaughan Williams (1872 - 1958)

Ralph Vaughan Williams schreef *Suite for Pipes* in 1939 voor bamboefluiten. Vaughan Williams was toen president van *The Pipers Guild of Great Britain*, dat het maken van en het spelen op bamboefluiten bevorderde. In 1947 is de suite als *Suite for Recorders* uitgegeven voor blokfluitkwartet. De *Suite* bestaat, als een Barok-suite, uit een *Intrada (Entrée)* en dansen; in dit geval *Minuet*, *Valse* en *Jig*. Vanwege de beperkte toonumfang van bamboefluiten kan de *Suite* heel goed uitgevoerd worden op Renaissance-blokfluiten.

Componist, dirigent en organist Ralph Vaughan Williams studeerde o.a. bij Maurice Ravel (1875 - 1937) in Parijs. Hij is sterk beïnvloed door de hernieuwde interesse in de muziek van 16e-eeuwse Engelse componisten aan het begin van de 20e eeuw en door zijn verzameling Engelse volksmuziek. Hij schreef composities in vrijwel elk genre, van opera's en symfonieën tot koormuziek voor amateurs.

Bronnen

- The Recorder Today, Eve O'Kelly, 1990.
- Grove Music Online, The Oxford Dictionary of Music, The Oxford Companion to Music, 2017.

Blokfluitkwartet Capriola

Blokfluitkwartet Capriola speelt oude en nieuwe muziek, geeft concerten en optredens en werkt regelmatig samen met andere instrumentalisten en koren. Capriola bestaat uit Irene Hooimeijer, Els Kuijk, Kees Konings en Frans Schröder.

Capriola heeft vele concerten gegeven in binnen- en buitenland. Capriola streeft naar een kwartetklank geïnspireerd op ideeën uit de Renaissance, die ook wordt toegepast op hedendaagse muziek.

Het kwartet bespeelt een uitgebreide collectie, voornamelijk naar historische voorbeelden handgemaakte instrumenten (a=440 en 415), waaronder naast vele blokfluiten (renaissance en barok), een basdulciaan (renaissancefagot) en een barokfagot.

Frans Schröder, Delft, 7 april 2018.



Blokfluitkwartet Capriola, v.l.n.r.: Frans Schröder, Irene Hooimeijer, Els Kuijk en Kees Konings.